

Ročník 1992

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 42

Rozeslána dne 22. května 1992

Cena Kčs 4,50

O B S A H:

- 211. Ústavní zákon, kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění pozdějších ústavních zákonů
- 212. Zákon o soustavě daní
- 213. Zákon o spotřebních daních
- 214. Zákon o burze cenných papírů

211

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 15. dubna 1992,

kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění pozdějších ústavních zákonů

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto ústavním zákoně:

Čl. I

Ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění ústavních zákonů č. 57/1969 Sb., č. 125/1970 Sb., č. 43/1971 Sb., č. 50/1975 Sb., č. 161/1989 Sb., č. 182/1989 Sb., č. 46/1990 Sb., č. 100/1990 Sb., č. 101/1990 Sb., č. 158/1990 Sb., č. 159/1990 Sb., č. 294/1990 Sb., č. 295/1990 Sb., č. 556/1990 Sb., č. 23/1991 Sb., č. 91/1991 Sb. a č. 327/1991 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V článku 12 odst. 2 se za písmeno b) vkládají nová písmena c) a d), která zní:

- „c) daň z přidané hodnoty,
- d) spotřební daň,“.

Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena e) a f).

2. V článku 12 odst. 4 se za slova „s výjimkou“ vkládají slova „věcí uvedených v odstavci 5 a s výjimkou“.

3. V článku 12 se doplňuje nový odstavec 5, který zní:

„(5) Orgánům celní správy přísluší správa, výkon a kontrola

- a) daní uvedených v odstavci 2 písm. c) a d) vybíraných při dovozu,
- b) poplatků spojených s dovozem nebo vývozem,
- c) silniční daně u plátců této daně se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí.“.

4. Článek 13 odst. 2 zní:

„(2) V oblasti celnictví patří do působnosti České a Slovenské Federativní Republiky celní politika, celní zákonodárství, včetně vydávání prováděcích předpisů, stanovení celních tarifů a netarifních opatření, celní statistika a výkon státní správy ve výše uvedených oblastech.“.

Čl. II

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

212

ZÁKON

ze dne 15. dubna 1992

o soustavě daní

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1

(1) Soustavu daní v České a Slovenské Federativní Republice tvoří

1. Daň z přidané hodnoty včetně daně při dovozu.

2. Daně spotřební, a to

- a) daň z uhlovodíkových paliv a maziv,
- b) daň z lihu a destilátů,
- c) daň z piva,
- d) daň z vína,
- e) daň z tabáku a tabákových výrobků.

3. Daně z příjmů:

- a) daň z příjmů fyzických osob,
- b) daň z příjmů právnických osob.

4. Daň z nemovitostí.

5. Daň silniční.

6. Daň z dědictví a darování.

7. Daň z převodu nemovitostí.

8. Daně k ochraně životního prostředí.

(2) Jiné daně než ty, které jsou uvedeny v odstavci 1, nelze stanovit.

§ 2

(1) Zákon Federálního shromáždění upravuje daň z přidané hodnoty včetně daně při dovozu, daně spotřební a daně z příjmů.

(2) U daní z příjmů upravuje zákon Federálního shromáždění okruh poplatníků, předmět daně a základ daně a výchozí daňovou sazbu včetně rozsahu možných odchylek v konstrukci těchto daní v obou republikách.

(3) U daní spotřebních upravuje zákon Federálního shromáždění i rozsah případných možných odchylek v sazbě těchto daní.

§ 3

(1) Poplatníci se sídlem či bydlištěm v zahraničí mají v České a Slovenské Federativní Republice jednotné daňové povinnosti. Úprava způsobu vyloučení dvojího vnitrostátního a mezinárodního zdanění je jednotná.

(2) Nemovitosti podléhají zdanění v té republice, ve které leží. Silniční daň se uplatňuje podle sídla či bydliště poplatníka v tuzemsku; u cizozemských motorových vozidel v mezinárodním provozu se uplatňuje podle místa československého hraničního přechodu při jejich vjezdu, popřípadě výjezdu z České a Slovenské Federativní Republiky.

(3) Je-li silniční daň zaplacená v jedné republice, má se za to, že je zaplacená i v druhé republice.

§ 4

(1) Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok; odchylky může stanovit příslušný zákon.

(2) Daň nelze vyměřit ani vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník nebo plátce povinen podat přiznání nebo hlášení, popřípadě dlužník srazit daň nebo zálohu na tuto daň.

(3) Je-li v této lhůtě proveden úkon k vyměření nebo vymáhání daně, běží lhůta pro vyměření nebo vymáhání znovu od konce kalendářního roku, ve kterém byl poplatník nebo plátce, popřípadě dlužník o tomto úkonu zpraven; vyměřit a vymáhat daň lze však nejpozději do deseti let počítaných od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník nebo plátce povinen podat přiznání nebo hlášení, popřípadě dlužník srazit daň nebo zálohu na tuto daň.

(4) Jsou-li ve státě, ve kterém má poplatník sídlo nebo bydliště, stanoveny k vyměření nebo vymáhání daně lhůty delší, než jsou lhůty uvedené v odstavcích 2 a 3, platí pro něho lhůty stanovené v tomto státě.

§ 5

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

213

ZÁKON

ze dne 16. dubna 1992

o spotřebních daních

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

**ČÁST PRVNÍ
SPOLEČNÁ USTANOVENÍ****§ 1****Úvodní ustanovení**

(1) Tento zákon stanoví podmínky zdaňování uhlovodíkových paliv a maziv, lihu a lihovin, piva, vína a tabákových výrobků (dále jen „vybrané výrobky“) spotřebními daněmi (dále jen „daň“).

(2) Vybrané výrobky se zdaňují podle tohoto zákona jednorázově.

§ 2**Vymezení pojmů**

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- a) tuzemskem státní území České a Slovenské Federativní Republiky;
- b) zahraničím to území, které není tuzemskem;
- c) vývozem vybraných výrobků jejich propuštění do volného oběhu¹⁾ v zahraničí nebo do záznamního oběhu²⁾ za účelem přepracování nebo úpravy a potvrzení o jejich konečném nebo dočasném dopravení do zahraničí;
- d) dovozem vybraných výrobků propuštění do volného oběhu¹⁾ v tuzemsku nebo do záznamního oběhu²⁾ v tuzemsku za účelem přepracování nebo úpravy;
- e) správcem daně příslušný finanční úřad³⁾ nebo daňový úřad⁴⁾ (dále jen „finanční orgán“); při dovozu vybraných výrobků celnice;⁵⁾
- f) vyskladněním
 1. fyzické vydání vybraných výrobků plátcem daně (§ 3) pro splnění smluvního závazku;⁶⁾
 2. fyzické vydání vybraných výrobků k dalšímu zpracování, pokud tyto vybrané výrobky opustí uzavřené provozní prostory výrobce;

3. použití vybraných výrobků, které neopustí uzavřené prostory výrobce, pro výrobu výrobků, které nejsou předmětem daně;
4. použití vybraných výrobků pro vlastní potřebu plátce daně, příslušníků domácnosti⁷⁾ a osob blízkých,⁷⁾ jeho zaměstnanců, členů a společníků;
5. použití vybraných výrobků pro účely reklamy;
6. použití vybraných výrobků pro účely, které přímo nesouvisí s podnikatelskou činností.⁸⁾

§ 3**Plátcí**

(1) Plátcí daně (dále jen „plátcí“) jsou všechny právnické a fyzické osoby, které v tuzemsku vybrané výrobky vyrábějí nebo kterým mají být vyvážené nebo dovážené vybrané výrobky propuštěny.

(2) Plátcí jsou také právnické nebo fyzické osoby, které vyskladní vybrané výrobky osvobozené od daňové povinnosti podle § 8 odst. 1 písm. b) pro jiné účely než uvedené v § 8 odst. 1 písm. b).

(3) Další zvláštní ustanovení týkající se plátců jsou uvedena v § 18, 24 a 34.

§ 4

(1) Předmětem daně jsou v tuzemsku vyrobené nebo do tuzemska dovezené vybrané výrobky vymezené v druhé části tohoto zákona.

(2) Dani nepodléhají vybrané výrobky, které byly daní již jednou zdaněny, pokud u nich nebylo uplatněno vrácení daně podle § 12.

§ 5**Vznik daňové povinnosti**

(1) Daňová povinnost vzniká

- a) při tuzemské výrobě dnem vyskladnění vybraných výrobků od výrobce,
- b) při dovozu vybraných výrobků dnem vzniku nároku na clo,⁹⁾

¹⁾ Zákon č. 44/1974 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 44/1974 Sb.

³⁾ Zákon ČNR č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech.

⁴⁾ Zákon SNR č. 84/1991 Sb., o daňových orgánech, ve znění zákona č. 136/1992 Sb.

⁵⁾ § 8a zákona č. 44/1974 Sb.

⁶⁾ § 409 až 475 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

§ 588 až 630 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (úplné znění č. 47/1992 Sb.).

⁷⁾ § 115 až 117 zákona č. 40/1964 Sb.

⁸⁾ § 2 zákona č. 513/1991 Sb.

⁹⁾ § 46 zákona č. 44/1974 Sb.

- c) u vybraných výrobků osvobozených podle § 8 odst. 1 písm. b) dnem vyskladnění pro jiné účely než stanovené v § 8 odst. 1 písm. b),
- d) u vybraných výrobků vyrobených v tuzemsku nebo do tuzemska dovezených, u kterých bylo uplatněno vrácení daně podle § 12 odst. 1 písm. b), dnem vyskladnění pro jiné účely, než stanoví § 12 odst. 1 písm. b),
- e) dnem úhrady náhrady škody nebo manka nebo dnem úhrady pojistného plnění v případě, že škoda vznikla na vybraných výrobcích před vznikem daňové povinnosti podle písmen a) až d).

(2) Další zvláštní ustanovení týkající se vzniku daňové povinnosti jsou uvedena v § 20 a 26.

§ 6

Základ daně

(1) Základem daně je množství vybraných výrobků, které je uvedeno na daňovém dokladu podle § 10 vyjádřené v měrných jednotkách.

(2) Měrné jednotky vybraných výrobků jsou uvedeny v části druhé.

§ 7

Sazby daně

(1) Sazby daně jsou stanoveny jednotně pro celé území České a Slovenské Federativní Republiky.

(2) Sazby daně jsou uvedeny v části druhé.

§ 8

Osvobození od daně

(1) Od daně jsou osvobozeny vybrané výrobky

- a) dovezené, pokud se na ně vztahuje osvobození od cla¹⁰⁾ s výjimkou
 1. vybraných výrobků určených k vědeckým, výzkumným, vyučovacím, výchovným, kulturně výchovným, vyšetřovacím, léčebným, služebním a náboženským účelům a pro zabezpečení obranyschopnosti a bezpečnosti,
 2. vybraných výrobků osvobozených od cla v rámci všeobecného systému celních preferencí,¹¹⁾
 3. vybraných výrobků osvobozených od cla v rámci mezinárodních dohod o celní unii nebo oblasti volného obchodu;¹²⁾
- b) určené k použití jako vzorky pro povinné zkoušky,¹³⁾ pro hygienický dozor,¹⁴⁾ pro opatření proti vzniku a šíření přenosných nemocí a nemocí z po-

volání,¹⁴⁾ pro mimořádná opatření při epidemii¹⁴⁾ a pro výzkumné účely týkající se výhradně předmětu daně.

(2) Další zvláštní ustanovení týkající se osvobození od daně jsou uvedena v § 23 a 29.

§ 9

Nárok na osvobození od daně je nutno uplatnit písemně nejpozději před vyhotovením dokladu o vyskladnění od tuzemského výrobce nebo při podání návrhu na celní řízení¹⁵⁾ v případě dovozu vybraných výrobků, na které se vztahuje § 8 odst. 1 písm. b) nebo § 8 odst. 2.

§ 10

Vystavování daňových dokladů

(1) Při tuzemské výrobě jsou plátcí povinni v den vyskladnění vybraných výrobků vystavit daňový doklad, který musí obsahovat:

- a) obchodní jméno, sídlo a identifikační číslo plátce u právnických osob; jméno a příjmení plátce, jeho obchodní jméno (pokud existuje), bydliště a identifikační číslo (bylo-li přiděleno) u fyzických osob,
- b) obchodní jméno, sídlo a identifikační číslo odběratele u právnických osob; jméno a příjmení odběratele, jeho obchodní jméno (pokud existuje), bydliště a identifikační číslo (bylo-li přiděleno) u fyzických osob,
- c) množství vybraných výrobků v měrných jednotkách, jejich obchodní označení, číselné označení¹⁶⁾ a číselný kód nomenklatury celního sazebníku podle § 22, 28, 33, 37 a 40,
- d) částku daně,
- e) datum vyskladnění.

(2) Správce daně uzná pro účely správného zatřídění vybraných výrobků do číselného kódu podle odstavce 1 písm. c) zatřídění vybraných výrobků orgány celní správy.

(3) V případě podle § 5 odst. 1 písm. e) jsou plátcí při tuzemské výrobě vybraných výrobků povinni v den vzniku daňové povinnosti vystavit daňový doklad podle odstavce 1 s tím, že v písmenu b) uvedou slovo „škoda“ a v písmenu e) datum náhrady škody nebo pojistného plnění.

(4) Pokud doklad podle odstavců 1 a 2 splňuje podmínky a náležitosti stanovené zvláštním předpisem,¹⁷⁾ považuje se za účetní doklad.

¹⁰⁾ § 44 zákona č. 44/1974 Sb.

¹¹⁾ Vyhláška federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 69/1980 Sb., o osvobození obchodního zboží dováženého a pocházejícího z rozvojových zemí od dovozního cla.

¹²⁾ Vládní vyhláška č. 59/1948 Sb., kterou se uvádí v prozatímní platnost Všeobecná dohoda o clech a obchodu ze dne 30. října 1947.

¹³⁾ Zákon č. 30/1968 Sb., o státním zkušebnictví (úplné znění č. 84/1987 Sb.).

¹⁴⁾ Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ § 66 zákona č. 44/1974 Sb.

¹⁶⁾ § 8 zákona č. 21/1971 Sb., o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací.

¹⁷⁾ § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

(5) Při vyskladnění vybraných výrobků osvobozených od daně musí být na dokladu vystaveném podle odstavce 1 uvedeno, že se jedná o vyskladnění bez daně s odvolávkou na ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) nebo § 8 odst. 2.

(6) Při dovozu vybraných výrobků plní pro účely tohoto zákona návrh na celní řízení nebo jiný doklad potvrzující propuštění vybraných výrobků funkcí daňového dokladu podle odstavců 1 a 2 a daňového přiznání podle § 13; při vývozu funkcí dokladu prokazujícího nárok na vrácení daně podle § 12 odst. 1 písm. a).

(7) Kromě uvedených daňových dokladů jsou plátcí povinni vést doklady k prokázání nároků na vrácení daně podle § 12 odst. 1 písm. b) až d).

(8) Plátcí jsou povinni uchovávat všechny doklady rozhodné pro stanovení daně po dobu deseti let od konce kalendářního roku, ve kterém vznikla daňová povinnost. Toto ustanovení zůstává nedotčeno lhůtami uvedenými ve zvláštním zákoně.¹⁸⁾

§ 11

Výpočet daně

(1) Daň z vyskladněných vybraných výrobků jsou plátcí povinni si sami vypočítat. Daň z dovezených vybraných výrobků vypočítá správce daně.

(2) Daň se vypočítá vynásobením základu daně sazbou daně stanovenou pro příslušný vybraný výrobek.

§ 12

Nárok na vrácení daně

(1) Plátcí mají nárok na vrácení daně v případech

- a) vývozu zdaněných vybraných výrobků v rámci podnikatelské činnosti,³⁾
- b) nákupu zdaněných vybraných výrobků určených pro výrobu nových vybraných výrobků, jež jsou předmětem daně,
- c) vrácení vybraných výrobků nepřevzatých odběratelem zpět výrobci,
- d) vypořádání nároků z vad vybraných výrobků, pokud plátcí úplatu za tyto vybrané výrobky neobdrželi nebo pokud úplatu odběrateli vrátili.

(2) Nárok na vrácení daně podle odstavce 1 uplatní plátcí u vybraných výrobků vyskladněných v tuzemsku v daňovém přiznání podle § 13, nejpozději však do šesti měsíců ode dne předložení daňového přiznání za měsíc, ve kterém nárok na vrácení daně vznikl. V případě uplatnění nároku na vrácení daně podle odstavce 1 písm. a) je nedílnou součástí daňového přiznání daňový doklad podle § 10 odst. 5 potvrzující, že vybrané výrobky byly vyvezeny.

(3) Federální ministerstvo financí po dohodě s federálním ministerstvem zahraničních věcí upraví vy-

hláškou podmínky pro vrácení daně podle odstavce 1 písm. a) plátcům, kteří dodávají vybrané výrobky osobám jiných států, které požívají výsad podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána a které byly zveřejněny ve Sbírce zákonů.¹⁹⁾

(4) Federální ministerstvo financí upraví vyhláškou zvláštní způsob uplatňování nároku na vrácení daně z vybraných výrobků poskytovaných osobám při přechodu státní hranice České a Slovenské Federativní Republiky.

(5) Nárok na vrácení daně mohou plátcí uplatnit pouze u finančního orgánu bez ohledu na to, zda jde o vybrané výrobky vyskladněné v tuzemsku nebo dovezené.

§ 13

(1) Plátcí, kterým vznikla daňová povinnost nebo nárok na vrácení daně, jsou povinni předložit daňové přiznání.

(2) Daňové přiznání předkládají plátcí měsíčně, a to 15. dne měsíce následujícího po měsíci, ve kterém vznikla daňová povinnost. Pokud nevznikne ve zdaňovacím období daňová povinnost nebo nárok na vrácení daně, daňové přiznání se nepředkládá.

(3) Při dovozu plní funkci daňového přiznání návrh na celní řízení nebo jiný doklad potvrzující propuštění vybraných výrobků.

(4) Pokud plátcí zjistí, že daňové přiznání, které předložili, je nesprávné nebo neúplné a jeho oprava má za následek zvýšení daňové povinnosti, jsou povinni neprodleně předložit správci daně dodatečné daňové přiznání s udáním zdaňovacího období, kterého se týká.

(5) Pokud plátcí zjistí, že daňové přiznání, které předložili, je nesprávné nebo neúplné a jeho oprava má za následek snížení daňové povinnosti, mohou předložit správci daně nejpozději do 6 měsíců ode dne splatnosti daně dodatečné daňové přiznání s udáním zdaňovacího období, kterého se týká.

(6) Dodatečné daňové přiznání musí být jako dodatečně výrazně označeno. V dodatečném daňovém přiznání se uvedou pouze rozdíly proti daňovému přiznání původně podanému.

§ 14

Zdaňovací období, odvod a splatnost daně

(1) Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc.

(2) Daň u tuzemské výroby se odvádí

- a) jednou částkou za měsíc nebo
- b) zálohovými pevnými částkami.

(3) Jednou částkou za měsíc odvádějí daň plátcí,

¹⁸⁾ § 32 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb.

¹⁹⁾ Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 157/1964 Sb., o Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích.
Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 21/1968 Sb., o Úmluvě o výsadách a imunitách mezinárodních odborných organizací.
Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 32/1969 Sb., o Vídeňské úmluvě o konzulárních stycích.
Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 40/1987 Sb., o Úmluvě o zvláštních misích.

jejichž měsíční daňová povinnost nepřesáhne částku 100 000 Kčs, nejpozději do 15. dne měsíce následujícího po měsíci, ve kterém vznikla daňová povinnost. Měsíční daňovou povinností se rozumí průměr skutečné měsíční daňové povinnosti za bezprostředně předcházející tři kalendářní měsíce.

(4) Zálohové pevné částky odvádějí plátcí

- a) dvakrát za měsíc, pokud jejich měsíční daňová povinnost překročí částku 100 000 Kčs a nepřesáhne částku 2 000 000 Kčs;
- b) denně, pokud jejich měsíční daňová povinnost přesáhne částku 2 000 000 Kčs.

(5) Výši zálohových pevných částek podle odstavce 4 stanoví finanční orgán po projednání s plátcem podle průměru za bezprostředně předcházející tři měsíce; přihlíží přitom k časovému rozložení vzniku daňové povinnosti (§ 5).

(6) Splátkové období začíná u plátců, kteří odvádějí zálohové pevné částky denně, 16. dnem měsíce, ve kterém vzniká daňová povinnost, a končí 15. dnem měsíce následujícího po měsíci, ve kterém daňová povinnost vznikla. Plátcí jsou povinni v poslední den splátkového období vyrovnat daňovou povinnost za měsíc, ve kterém daňová povinnost vznikla.

(7) Plátcí, kteří odvádějí zálohové pevné částky dvakrát za měsíc, jsou povinni odvést zálohu do posledního dne měsíce, ve kterém vznikla daňová povinnost, a vyrovnat daňovou povinnost za tento měsíc do 15. dne měsíce následujícího po měsíci, ve kterém daňová povinnost vznikla.

(8) První tři měsíce ode dne vzniku první daňové povinnosti odvádějí plátcí daň denně. Ustanovení § 13 odst. 2 zůstává nedotčeno.

(9) Při dovozu vybraných výrobků se daň odvádí najednou. Plátcí jsou povinni vyrovnat daň ve lhůtě, kterou stanoví zvláštní předpis.²⁰⁾

§ 15

(1) Plátcí, kteří v tuzemsku vyrábějí nebo z tuzemska vyváží vybrané výrobky, jsou povinni se registrovat u finančního orgánu podle svého sídla nejpozději do vzniku první daňové povinnosti.

(2) Další zvláštní ustanovení týkající se registrace a oznamovací povinnosti je uvedeno v § 30.

§ 16

(1) Pokud plátcí zaplatili daň nižší, než je daňová povinnost, předepíše správce daně penále ve výši 100 % z dlužné daně. Pokud tuto skutečnost zjistí plátcí sami a uvědomí-li o tom neprodleně správce daně způsobem uvedeným v § 13 odst. 4, předepíše správce daně penále ve výši 20 % z dlužné daně.

(2) Nebyla-li daň nebo záloha na daň zaplacená včas, jsou plátcí povinni zaplatit nedoplatek daně a penále ve výši 0,1 % z dlužné daně za každý den prodle-

ní. To platí i v případě, že plátcí nezaplatí včas penále podle odstavce 1.

(3) Pokud plátcí nepředloží daňové přiznání včas, finanční orgán jim uloží pokutu ve výši 10 % z daňové povinnosti za zdaňovací období, jehož se toto daňové přiznání týká, nejméně však 5000 Kčs.

(4) Pokud plátcí nesplní řádně a včas povinnost registrace nebo oznamovací povinnost podle § 15, finanční orgán jim uloží pokutu až do výše 1 000 000 Kčs, nejméně však 5000 Kčs.

(5) Způsob vyměřování penále a pokut a jejich vymáhání stanoví zvláštní předpisy.

§ 17

Daňové řízení

Pro řízení ve věcech daně platí zákony národních rad o správě daní, pokud není tímto zákonem stanoveno jinak. Pro uplatnění daně při dovozu zboží platí ustanovení celních předpisů, pokud tento zákon nestanoví jinak.

ČÁST DRUHÁ ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

HLAVA I

DAŇ Z UHLOVODÍKOVÝCH PALIV A MAZIV

§ 18

Plátcí

Plátcem je také Správa federálních hmotných rezerv, pokud jde o uhlovodíková paliva a maziva, k nimž má právo hospodaření, s výjimkou uhlovodíkových paliv a maziv určených pro její vlastní potřebu.

§ 19

Předmět daně

(1) Předmětem daně jsou uhlovodíková paliva a maziva (dále jen „paliva a maziva“), kterými se pro účely tohoto zákona rozumějí automobilové benziny, technické benziny, letecké pohonné hmoty, motorové nafty (s výjimkou bionafty), petroleje, automobilové a letecké motorové a převodové oleje, automobilová plastická maziva a zkapalněný a stlačený plyn používaný jako pohonná hmota (s výjimkou bioplynu).

(2) Dani podléhají také paliva a maziva obsažená ve směsi s jinými látkami, a to pouze jejich podílem v této směsi, s výjimkou již dříve zdaněných paliv a maziv, pokud tento podíl přesahuje 15 % z objemu celkového množství všech látek ve směsi obsažených.

§ 20

Vznik daňové povinnosti

Daňová povinnost vzniká také dnem vyskladnění nezdaněných paliv a maziv Správou federálních hmotných rezerv pro jiné subjekty.

²⁰⁾ § 48 zákona č. 44/1974 Sb.

§ 21

Základ daně

Základem daně je množství paliv a maziv, u nichž vznikla daňová povinnost podle § 5 a 20, vyjádřené v tunách čisté hmotnosti. To neplatí pro stlačené plyny používané jako pohonné hmoty, u nichž je základem daně množství vyjádřené v m³ při normálním tlaku a teplotě.

§ 22

Sazby daně

Sazby daně jsou stanoveny takto:

Číselný kód nomenklatury celního sazebníku	Text	Sazba daně
2710	automobilové benziny a letecké pohonné hmoty s obsahem olova do 0,013 g/l	9 390,- Kčs/t
	automobilové benziny a letecké pohonné hmoty s obsahem olova nad 0,013g/l	10 800,- Kčs/t
	technické benziny	0,- Kčs/t
	motorové nafty (s výjimkou bionafty) a petroleje	8 250,- Kčs/t
	automobilové a letecké motorové a převodové oleje a automobilová plastická maziva	0,- Kčs/t
2711	zkapalněné plyny používané jako pohonná hmota (s výjimkou bioplynu)	2 370,- Kčs/t
	stlačené plyny používané jako pohonná hmota (s výjimkou bioplynu)	2,- Kčs/m ³

§ 23

Osvobození od daně

(1) Od daně jsou osvobozena také paliva a maziva používaná jako pohonná hmota pro leteckou veřejnou přepravu osob a nákladů dodávaná leteckým společnostem, které jsou členy Mezinárodního sdružení leteckých dopravců (IATA).

(2) Dále jsou od daně osvobozena paliva a maziva vyskladněná od výrobce Správě federálních hmotných rezerv s výjimkou paliv a maziv určených pro její vlastní potřebu.

(3) Vláda České a Slovenské Federativní Republiky se zmocňuje stanovit svým nařízením u motorové nafty způsob a výši části zaplacené daně, která může být v některých případech vrácena.

HLAVA II

DAŇ Z LIHU A LIHOVIN

§ 24

Plátcí

Plátcem je také Správa federálních hmotných rezerv u lihu nakoupeného podle § 29 písm. b).

§ 25

Předmět daně

(1) Předmětem daně je líh.

(2) Lihem se rozumí etylalkohol (etanol) získaný

a) destilací nebo jiným oddělením ze zkvašených cukerných roztoků pocházejících ze škrobnatých nebo cukerných surovin, celulózy a z jiných surovin obsahujících líh,

b) synteticky.

(3) Za líh se považují i směsi etanolu s jinými alkoholy a látkami, pokud obsah etylalkoholu činí více než 15 % z objemu celkového množství všech látek ve směsi obsažených. Alkoholizovaná vína se nepovažují za líh.

(4) Předmětem daně je též etanol obsažený v nápojích s výjimkou piva podle § 31 a vína podle § 35, které obsahují více jak 0,6 % hmotnostních alkoholu.

§ 26

Vznik daňové povinnosti

Daňová povinnost vzniká také dnem

- vyskladnění lihu osvobozeného podle § 29 písm. a) pro jiné účely,
- zjištění překročení stanovených norem ztrát lihu při výrobě a oběhu lihu,²¹⁾
- zjištění neoprávněné odejmutého lihu a lihovin z výrobního procesu, ze zásob nebo při přepravě,
- zjištění neoprávněné regenerace lihu,
- vyskladnění lihu z hmotných rezerv Správy federálních hmotných rezerv pro jiné subjekty.

§ 27

Základ daně

(1) Základem daně je množství lihu, u něhož vznikla daňová povinnost podle § 5 a 26, vyjádřené v měrných jednotkách.

(2) Měrnou jednotkou²¹⁾ je 1 litr absolutního alkoholu (dále jen „1 l. a.“) při normální teplotě 20 °C.

§ 28

Sazby daně

Sazby daně jsou stanoveny takto:

Číselný kód nomenklatury celního sazebníku	Text	Sazba daně
2207	líh	180,- Kčs/1 l.a.
	líh syntetický, líh rafinovaný	
	technický, líh rafinovaný zvlášť	
	denaturovaný, líh bezvodý, líh	
	bezvodý zvlášť denaturovaný,	
	líh obecně denaturovaný, úkapy,	
	dokapy	0,- Kčs/1 l.a.

²¹⁾ Vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy č. 16/1972 Sb., o hospodaření s lihem, ve znění vyhlášky federálního ministerstva hospodářství č. 66/1991 Sb.

2208 destiláty ovocné z pěstitelského pálení ²²⁾	90,- Kčs/1 l.a.
lihoviny, destiláty	180,- Kčs/1 l.a.

§ 29

Osvobození od daně

Od daně je také osvobozeno

- použití lihu podle § 25 odst. 2 písm. a) jako materiálu vstupujícího do výrobku při výrobě potravinářských výrobků s výjimkou vybraných výrobků podle § 1, kosmetických a mydlářských výrobků, éteru etylnatého, octanu etylnatého, léčiv a farmaceutických lučebnin,
- vyskladnění lihu od výrobce do hmotných rezerv Správy federálních hmotných rezerv,
- ztráty lihu do výše skutečně zjištěných ztrát, nejvýše však do výše stanovených norem ztrát lihu při výrobě a oběhu lihu,²¹⁾
- vzorky odebrané finančními orgány k výpočtu výroby či zásob lihu.

§ 30

Registrace a oznamovací povinnost

Kromě povinností uvedených v § 15 jsou plátcí povinni oznámit zahájení a předpokládané ukončení výroby příslušnému finančnímu orgánu nejméně 30 dnů předem; přerušení nebo zastavení výroby z nepředvídatelných důvodů jsou povinni oznámit neprodleně.

HLAVA III DAŇ Z PIVA

§ 31

Předmět daně

(1) Pivem se pro účely tohoto zákona rozumí alkoholický nápoj, který obsahuje více než 0,6 % hmotnostních alkoholu, vzniklý zkvašením mladiny a připravený z látek škrobnatých nebo cukernatých s přísadou chmele.

(2) Mladina je roztok cukrů získaný z ječného sladu.

§ 32

Základ daně

Základem daně je množství piva, u něhož vznikla daňová povinnost podle § 5, vyjádřené v hektolitrech.

§ 33

Sazby daně

Sazby daně jsou stanoveny takto:

Číselný kód nomenklatury celního sazebníku	Text	Sazba daně
2203	u piva do 10 % původní stupňovitosti včetně	154,- Kčs/hl
	u piva více než 10 % do 12 % původní stupňovitosti včetně	317,- Kčs/hl
	u piva více než 12 % původní stupňovitosti	423,- Kčs/hl

HLAVA IV DAŇ Z VÍNA

§ 34

Plátcí

Plátcí daně z vína vyrobeného v tuzemsku nejsou fyzické osoby, jejichž tuzemská výroba vína nepřesáhne 300 litrů ročně.

§ 35

Předmět daně

(1) Předmětem daně pro účely tohoto zákona jsou:

- révová vína, t. j. nápoje vyrobené alkoholovým kvašením révového moštu, a to buď úplným anebo částečným, bez ohledu na to, zda jsou dosycována CO₂, s výjimkou tokajských vín,
- tokajská vína,
- šumivá vína, t. j. nápoje vyrobené řízeným druhotným kvašením vín anebo moštů, které při uzavřeném obsahu dosahují přetlak nejméně 0,3 MPa,
- desertní a desertní kořeněná vína, t. j. nápoje vyrobené z vín s přísadou rafinovaného cukru anebo zahuštěného moštu, jemného rafinovaného lihu anebo vinného destilátu, případně koření,
- ovocná vína, medovina, sladové víno a ostatní nápoje vyrobené alkoholovým kvašením.

(2) Pro účely tohoto zákona se za révová vína považují i nápoje vyrobené alkoholovým kvašením ze zředěného révového moštu, výluhu matolin, případně zředěných kvasničných kalů.

§ 36

Základ daně

Základem daně je množství vína, u něhož vznikla daňová povinnost podle § 5, vyjádřené v litrech.

²²⁾ Vyhláška ministerstva zemědělství a výživy České socialistické republiky č. 76/1988 Sb., o pěstitelském pálení ovoce.

Vyhláška ministerstva zemědělství a výživy Slovenské socialistické republiky č. 245/1988 Sb., o pěstitelském pálení ovoce.

§ 37

Sazby daně

Sazby daně jsou stanoveny takto:

Číselný kód nomenklatury celního sazebníku	Text	Sazba daně
2204	révová vína podle § 35 odst. 1 písm. a) a odst. 2 tokajská vína podle § 35 odst. 1 písm. b)	7,80 Kčs/litr
	šumivá vína podle § 35 odst. 1 písm. c)	0,– Kčs/litr
2205	desertní a desertní kořeněná vína podle § 35 odst. 1 písm. d)	23,30 Kčs/litr
2206	ostatní nápoje podle § 35 odst. 1 písm. e)	16,30 Kčs/litr
		5,– Kčs/litr

HLAVA V**DAŇ Z TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ**

§ 38

Předmět daně

(1) Předmětem daně jsou tabákové výrobky.

(2) Tabákovými výrobky se pro účely tohoto zákona rozumí: cigarety, cigarilos, doutníky, lulkové, dýmkové, cigaretové, šňupavé a žvýkáci tabáky.

§ 39

Základ daně

Základem daně je množství tabákových výrobků, u nichž vznikla daňová povinnost podle § 5, vyjádřené v kusech (u cigaret, doutníků a cigarilos) nebo v kilogramech (u tabáků).

§ 40

Sazby daně

Sazby daně jsou stanoveny takto:

Číselný kód nomenklatury celního sazebníku	Text	Sazba daně
2402	cigarety filtrové délky nad 70 mm	0,46 Kčs/kus

cigarety provazcové a cigarety
filtrové délky do 70 mm včetně
doutníky, cigarilos
2403 lulkové, dýmkové, cigaretové,
šňupavé a žvýkáci tabáky

0,27 Kčs/kus
0,– Kčs/kus
35,– Kčs/kg

ČÁST TŘETÍ**PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

§ 41

Přechodná ustanovení

(1) Vybrané výrobky vyskladněné do 31. 12. 1992 a účtované odběrateli po 1. 1. 1993 se považují za vyskladněné podle tohoto zákona a podléhají spotřební dani.

(2) Právnícká nebo fyzická osoba, která byla do 31. 12. 1992 plátcem daně z obrátu²³⁾ a která nakoupila vybrané výrobky do 31. 12. 1992 za cenu bez daně z obrátu, je povinna u vybraných výrobků, s výjimkou vybraných výrobků, na které se vztahují ustanovení § 8, § 12 odst. 1 písm. b) až d), § 23, § 29 písm. a) a b) a vybraných výrobků, pro které je stanovena sazba daně nula:

- provést fyzickou inventuru zásob k 31. 12. 1992,
- přiznat a odvést spotřební daň podle § 13 a 14 z inventarizovaných zásob.

(3) Právnícká nebo fyzická osoba uvedená v odstavci 2 musí spotřební daň přiznat a odvést podle § 13 a 14 nejpozději za třetí zdaňovací období po 1. 1. 1993.

(4) Pokud plátcí spotřební daně nakoupili vybrané výrobky před účinností tohoto zákona, nevztahuje se na ně ustanovení § 12 odst. 1 písm. a).

(5) První tři měsíce od účinnosti tohoto zákona odvádějí plátcí daň denně, pokud jejich denní daňová povinnost přesáhne částku 3 000 Kčs. V ostatních případech odvádějí plátcí daň měsíčně. Ustanovení § 13 odst. 2 zůstává nedotčeno.

(6) V případě nároků z vad, které byly uplatněny v zákonné lhůtě u vybraného výrobku nakoupeného do 31. 12. 1992 a jejichž oprávněnost byla uznána po 1. 1. 1993, mají plátcí spotřební daně nárok na vrácení daně podle § 12 odst. 1 písm. d) pouze do výše zaplacené daně z obrátu.

§ 42

Účinnost zákona

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

²³⁾ Zákon č. 73/1952 Sb., o dani z obrátu, ve znění zákona č. 107/1990 Sb.

214

ZÁKON

ze dne 21. dubna 1992

o burze cenných papírů

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

**ČÁST PRVNÍ
OBECNÁ USTANOVENÍ****§ 1****Burza cenných papírů**

(1) Burza cenných papírů (dále jen „burza“) je právnickou osobou oprávněnou organizovat na určeném místě a ve stanovenou dobu prostřednictvím oprávněných osob poptávku a nabídku cenných papírů.

(2) Na burze se obchoduje s akciemi a dalšími cennými papíry, s nimiž je spojeno právo týkající se majetkové účasti na podnikání, dluhopisy, jakož i s dividendovými a úrokovými kupóny.

(3) Burza je akciovou společností, pro kterou platí ustanovení obchodního zákoníku¹⁾ s odchylkami uvedenými v tomto zákoně.

(4) Burzu může založit nejméně deset zakladatelů.

(5) Burza nemůže být založena veřejným upisováním akcií.²⁾

(6) Jiné osoby než burzy zřízené podle tohoto zákona nemohou ve svém obchodním názvu nebo jménu použít označení burza cenných papírů.

§ 2**Povolení ke vzniku a zrušení burzy**

Ke vzniku burzy, k jejímu rozdělení, sloučení nebo splynutí s jinou burzou, jakož i k jejímu zrušení bez právního nástupce je třeba povolení, které uděluje na žádost zakladatelů ministerstvo financí České republiky nebo ministerstvo financí Slovenské republiky, příslušné podle sídla burzy, popřípadě v dohodě obě tato ministerstva, jde-li o sloučení či splynutí burz se sídly v obou republikách nebo o rozdělení burzy na burzy se sídly v obou republikách.

§ 3

(1) V žádosti o povolení ke vzniku burzy uvedou zakladatelé:

- a) obchodní jméno a sídlo burzy;
- b) seznam zakladatelů;
- c) výši základního jmění a podíl zahraničního kapitálu;
- d) věcné a personální zajištění činnosti.

(2) K žádosti se připojí zakladatelská smlouva

včetně návrhu stanov, návrh burzovního řádu a návrh řádu burzovního rozhodčího soudu.

(3) Při rozhodování o žádosti podle odstavce 1 přihledne ministerstvo financí České republiky nebo ministerstvo financí Slovenské republiky zejména k potřebám finančního trhu a k přiměřenosti výše základního jmění ve vztahu k předpokládanému rozsahu burzovního obchodu.

(4) V žádosti o povolení ke zrušení burzy se uvede

- a) obchodní jméno a sídlo burzy, která má být zrušena;
- b) jde-li o rozdělení, sloučení nebo splynutí burzy s jinou burzou, skutečnost podle odstavce 1 o právním nástupci zrušované burzy;
- c) důvody zrušení burzy.

(5) O žádosti podle odstavců 1 a 4 se rozhodne do 60 dnů od doručení.³⁾

§ 4**Akcie burzy**

(1) Akcie burzy znějí na jméno a jsou převoditelné na jiné osoby jen se souhlasem burzovní komory. Burza nesmí vydávat přednostní ani zaměstnanecké akcie.

(2) Pokud burzovní komora nesouhlasí s převodem akcií na jinou osobu, je burza povinna tyto akcie odkoupit, nejvýše však za jejich jmenovitou hodnotu. Na úhradu kupní ceny může použít prostředků rezervního fondu. Nabyté akcie je burza povinna do tří let od nabytí prodat, a nejsou-li akcie v této lhůtě prodány, je burza povinna vzít je z oběhu a o jejich jmenovitou hodnotu snížit základní jmění.

(3) Zahraniční osoby⁴⁾ a právnické osoby se sídlem na území České a Slovenské Federativní Republiky, u kterých majetková účast zahraniční osoby převyšuje 50 % základního jmění, mohou nabývat akcie burzy, jejichž celková jmenovitá hodnota nepřesáhne jednu třetinu základního jmění.

ČÁST DRUHÁ**§ 5****Orgány burzy**

Orgány burzy jsou:

- a) valná hromada akcionářů burzy;
- b) burzovní komora;
- c) dozorčí rada.

¹⁾ § 154 až 220 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

²⁾ § 164 a násl. obchodního zákoníku.

³⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

⁴⁾ § 21 odst. 2 obchodního zákoníku.

§ 6

Valná hromada akcionářů burzy

(1) Valná hromada akcionářů burzy (dále jen „valná hromada“) je nejvyšším orgánem burzy.

(2) Jednání valné hromady se mohou s hlasem poradním účastnit burzovní dohodci (§ 28), kteří nejsou akcionáři burzy, generální tajemník burzy (§ 12) a burzovní komisař (§ 32).

(3) Valná hromada:

- a) volí a odvolává členy burzovní komory, dozorčí rady a stanoví odměny za jejich činnost;
- b) schvaluje burzovní řád (§ 8 odst. 2), jeho změny a další pravidla burzovního obchodu závazná pro jeho účastníky (dále jen „burzovní pravidla“);
- c) schvaluje druhy odměn za služby poskytované burzou a zásady pro stanovení jejich výše a stanoví způsob jejich vypořádání;
- d) schvaluje řád burzovního rozhodčího soudu a jeho změny včetně sazebníku odměn za řízení před ním;
- e) plní další funkce valné hromady akciové společnosti.⁵⁾

(4) Akcionář burzy má na jednání valné hromady hlasovací právo podle jmenovité hodnoty svých akcií, nejvýše však 20 % z celkového počtu hlasů.

§ 7

Burzovní komora

(1) Burzovní komora je statutárním orgánem burzy.⁶⁾

(2) Burzovní komora může mít nejvýše 24 členů.

(3) Členy burzovní komory volí valná hromada, a to z akcionářů burzy nejméně polovinu členů a z burzovních dohodců nejméně jednoho člena. Další členové burzovní komory mohou být zvoleni z řad odborníků, finančních investorů a z jiných osob. Za právnickou osobu je volitelný člen jejího statutárního orgánu, který je oprávněn samostatně jednat jménem této právnické osoby.

(4) Volební období členů burzovní komory nesmí být delší než tři roky. Opětovné zvolení je možné.

(5) Zasedání burzovní komory řídí její předseda.

(6) Na zasedání burzovní komory musí být přítomna alespoň polovina členů burzovní komory. Burzovní komora rozhoduje prostou většinou hlasů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy. Při volbě a odvolání předsedy a místopředsedy, při projednávání návrhu burzovního řádu, návrhu řádu burzovního rozhodčího soudu a jejich změn, musí být přítomni alespoň dvě třetiny členů burzovní komory a rozhodnutí musí být schváleno alespoň dvoutřetinovou většinou hlasů přítomných členů.

§ 8

Práva a povinnosti burzovní komory

(1) Burzovní komora:

- a) dbá, aby při činnosti burzy byly dodržovány právní předpisy, burzovní řád, burzovní pravidla a zabezpečována ochrana zájmů účastníků finančního trhu;
- b) navrhuje valné hromadě burzovní řád a řád burzovního rozhodčího soudu a jejich změny a stanoví způsob jejich uveřejnění;
- c) navrhuje valné hromadě burzovní pravidla, která určují způsoby, druhy a provádění burzovního obchodu, způsob a lhůty jeho plnění, jakož i postup při jejich nedodržení, určuje způsob vedení evidence o burzovním obchodu a využívání výpočetní techniky při tomto obchodu;
- d) jmenuje a odvolává generálního tajemníka burzy a burzovní dohodce, vyhláší výběrové řízení pro jejich jmenování a stanoví kvalifikační požadavky;
- e) stanoví výši zápisného, kauce, odměn za služby poskytované burzou a odměn za zprostředkování burzovního obchodu burzovními dohodci;
- f) přijímá opatření, jejichž účelem je zabránit ohrožení činnosti burzy nebo zájmů jejich akcionářů a účastníků finančního trhu, zejména mění burzovní dny a pozastavuje zčásti nebo zcela burzovní obchod;
- g) rozhoduje o protestech proti rozhodnutím burzovních výborů, týkajících se oprávnění obchodovat na burze a přijetí cenných papírů k burzovnímu obchodu, pokud toto oprávnění bylo na burzovní výbory přeneseno;
- h) rozhoduje o protestech proti vyhlášeným kursům cenných papírů;
- i) uděluje souhlas s prodejem akcií burzy;
- j) rozhoduje o přijetí cenných papírů k burzovnímu obchodu;
- k) zveřejňuje kursy cenných papírů a údaje o nákupu a prodeji cenných papírů na burze;
- l) uděluje a odnímá oprávnění k nákupu a prodeji cenných papírů;
- m) vykonává dohled nad činností burzovních dohodců způsobem stanoveným v burzovním řádu;
- n) ukládá sankce podle § 31 tohoto zákona;
- o) provádí ostatní činnosti související s řízením burzovního obchodu;
- p) vykonává další činnosti uvedené v § 11 odst. 1, § 12, 15, 16, § 20 odst. 4, § 21 odst. 4, § 22 odst. 1, § 23 a § 30 odst. 1;
- q) plní další funkce představenstva akciové společnosti.⁷⁾

(2) Práva a povinnosti burzovní komory podrobně upravuje burzovní řád a burzovní pravidla.

⁵⁾ § 187 obchodního zákoníku.

⁶⁾ § 13 a 191 obchodního zákoníku.

⁷⁾ § 191 a násl. obchodního zákoníku.

§ 9

Předseda burzovní komory

(1) Burzovní komora volí a odvolává z řad svých členů předsedu a místopředsedu burzovní komory. Místopředseda burzovní komory zastupuje předsedu burzovní komory v době jeho nepřítomnosti.

(2) Předseda burzovní komory:

- a) řídí činnost burzovní komory a podepisuje její usnesení;
- b) předkládá valné hromadě ke schválení návrh burzovního řádu, burzovních pravidel a řádu burzovního rozhodčího soudu a jejich změn;
- c) je oprávněn v neodkladných případech přijmout opatření podle § 8 odst. 1 písm. f), nelze-li včas svolat burzovní komoru.

§ 10

Dozorčí rada

(1) Dozorčí radě⁸⁾ nepřísluší kontrola jednotlivých burzovních obchodů.

(2) Volební období členů dozorčí rady nesmí být delší než tři roky. Opětovné zvolení je možné.

(3) Zaměstnanci burzy nesmí být v dozorčí radě zastoupeni.⁹⁾

§ 11

Burzovní výbory

(1) Burzovní komora může zřídit k výkonu činností uvedených v § 8 odst. 1 písm. j) až m) burzovní výbory.

(2) Burzovní výbory mohou být stálé nebo dočasné. Pravidla jednání burzovních výborů stanoví burzovní řád.

(3) Burzovní výbory jsou složeny z členů burzovní komory a z řad odborníků, finančních investorů a jiných osob. Předsedu a členy burzovních výborů jmenuje a odvolává burzovní komora.

§ 12

Generální tajemník burzy

(1) Generálního tajemníka burzy jmenuje a odvolává burzovní komora. Generální tajemník burzy je jmenován na základě výběrového řízení.

(2) Generální tajemník burzy je zaměstnancem burzy.

(3) Generální tajemník burzy:

- a) řídí činnost burzovního aparátu a provoz burzy; jeho práva a povinnosti určuje burzovní řád;
- b) účastní se zasedání burzovní komory a burzovních výborů s hlasem poradním;
- c) ukládá pokuty podle § 31 odst. 4.

ČÁST TŘETÍ**BURZOVNÍ OBCHOD**

§ 13

(1) Burzovním obchodem je nákup a prodej cenných papírů na burze a pro účely tohoto zákona i zprostředkování tohoto nákupu a prodeje oprávněnými osobami. Dobu a místo burzovního obchodu stanoví burzovní řád.

(2) Pokud se na burze používá pouze automatizovaný systém obchodování, považují se za jednotlivé burzovní obchody ty, které jsou v tomto systému evidovány.

(3) Účastníky burzovního obchodu jsou osoby uvedené v § 14 odst. 1 a 2 a burzovní dohodci.

§ 14

Oprávnění k nákupu a prodeji cenných papírů na burze

(1) Kupovat a prodávat cenné papíry na burze mohou osoby oprávněné k obchodování s cennými papíry podle zvláštního zákona¹⁰⁾ a které jsou

- a) akcionáři burzy nebo
- b) osobami, kterým burzovní komora na jejich žádost a po zaplacení zápisného udělila oprávnění kupovat a prodávat cenné papíry na burze.

(2) K nákupu a prodeji cenných papírů je oprávněna též Státní banka československá.

(3) Oprávnění k nákupu a prodeji cenných papírů nesmí být uděleno právnické osobě, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs¹¹⁾ nebo bylo povoleno vyrovnání, nebo byl návrh na prohlášení konkursu zamítnut pro nedostatek majetku, a to po dobu pěti let po skončení tohoto řízení, a fyzické osobě, která není bezúhonná.

(4) Pro účely tohoto zákona se nepovažuje za bezúhonnou fyzická osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin majetkové povahy nebo jiný úmyslný trestný čin.

(5) Osoby, které nejsou oprávněny k nákupu a k prodeji cenných papírů, mohou nakupovat a prodávat cenné papíry na burze prostřednictvím osob uvedených v odstavci 1, popřípadě v odstavci 2.

§ 15

(1) Právnická osoba, která je oprávněna k nákupu a prodeji cenných papírů, určí jednu, popřípadě více fyzických osob, které budou jejím jménem kupovat a prodávat cenné papíry (dále jen „makléř“).

(2) Makléř musí mít k nákupu a prodeji cenných papírů potřebnou odbornou způsobilost a musí být bezúhonný.

⁸⁾ § 197 a násl. obchodního zákoníku.

⁹⁾ § 200 obchodního zákoníku.

¹⁰⁾ Např. § 1 odst. 3 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách.

¹¹⁾ § 4 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání.

§ 16

(1) Přestane-li osoba oprávněná k nákupu a prodeji cenných papírů nebo její zmocněnec splňovat podmínky uvedené v § 14 odst. 1 a 3 a v § 15, může jí burzovní komora dočasně nebo trvale odejmout oprávnění kupovat a prodávat cenné papíry na burze, popřípadě ji dočasně nebo trvale vyloučit z burzovního obchodu.

(2) Proti rozhodnutí burzovní komory podle odstavce 1 může dotčená osoba podat u příslušného soudu návrh na určení neplatnosti rozhodnutí, a to do patnácti dnů od doručení rozhodnutí. Podání návrhu nemá odkladný účinek.

§ 17

Zprostředkování nákupu a prodeje cenných papírů na burze

Zprostředkovat nákup a prodej cenných papírů mezi osobami oprávněnými nakupovat a prodávat cenné papíry mohou pouze burzovní dohodci (§ 28), pokud burzovní řád nestanoví jinak.

§ 18

Práva a povinnosti účastníků burzovního obchodu

Účastníci burzovního obchodu jsou povinni:

- a) dodržovat burzovní řád a burzovní pravidla;
- b) plnit závazky z jednotlivých burzovních obchodů;
- c) přistoupit ke stanovenému způsobu zúčtování burzovního obchodu;
- d) složit na účet burzy kauci k zabezpečení závazků a rizik plynoucích z burzovního obchodu a z jeho zúčtování. Výši kauce určí burzovní komora s přihlédnutím k rozsahu okruhu a riziku burzovního obchodu;
- e) předkládat burzovní komoře roční účetní závěrku ověřenou auditorem.

§ 19

Účastníci burzovního obchodu mohou uzavírat mimoburzovní obchod s cennými papíry přijatými k obchodování na burze jen v rozsahu povoleném burzovní komorou a jsou povinni o něm informovat burzu.

§ 20

(1) Při burzovním obchodu mají jeho účastníci stejná práva. Všem účastníkům burzovního obchodu musí být dostupné ve stejnou dobu stejné informace o skutečnostech významných pro vývoj kursů cenných papírů.

(2) Účastníci burzovního obchodu nesmějí uzavírat burzovní obchody zaměřené k poškození třetích osob.

(3) Osoby mající ze svého zaměstnání nebo postavení dříve než ostatní účastníci burzovního obchodu informace o skutečnostech, které mohou ovlivnit kurs některých cenných papírů, nesmějí uzavírat obchody s těmito cennými papíry nebo své informace využít ve prospěch jiných osob, a to do doby, než se tyto informace stanou obecně známými.

(4) Burzovní komora určí v burzovních pravidlech, které osoby vzhledem ke svému zaměstnání nebo postavení nemohou uzavírat burzovní obchod s některými cennými papíry.

(5) Účastníci zasedání burzovní komory, jejich výborů, burzovní dohodci, zaměstnanci burzy a právnické osoby, které provádějí vypořádání burzovního obchodu, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které získají ze svého postavení a které mají význam pro vývoj finančního trhu, nebo se dotýkají zájmů jeho jednotlivých účastníků. Pro účely občanského nebo trestního řízení mohou být tyto osoby předsedou burzovní komory zproštěny povinnosti mlčenlivosti.

ČÁST ČTVRTÁ**PŘIJETÍ CENNÉHO PAPÍRU K BURZOVNÍMU OBCHODU**

§ 21

(1) O přijetí cenného papíru k burzovnímu obchodu rozhoduje burzovní komora nebo pověřený burzovní výbor, je-li zřízen.

(2) Podmínky pro přijetí cenného papíru k burzovnímu obchodu, které musí splňovat emitent cenného papíru a jím vydaná emise cenných papírů, stanoví burzovní řád.

(3) V těchto podmínkách se stanoví zejména požadovaná minimální doba podnikatelské činnosti emitenta, výše jeho základního jmění, povinné rozložení akcií mezi akcionáře, velikost emise cenných papírů a její rozložení do jednotlivých jmenovitých hodnot.

(4) Při přijetí cenného papíru k burzovnímu obchodu rozhodne burzovní komora, zda se s tímto cenným papírem bude obchodovat na hlavním trhu cenných papírů nebo na vedlejším trhu cenných papírů.

(5) Se zahraničními cennými papíry lze na burze obchodovat, pokud byly vydány v souladu s právními předpisy platnými ve státě emitenta a byly burzovní komorou přijaty k burzovnímu obchodu.

§ 22

Žádost o přijetí cenného papíru k burzovnímu obchodu

(1) O přijetí cenného papíru k burzovnímu obchodu žádá emitent. V podmínkách pro přijetí cenného papíru k burzovnímu obchodu určí burzovní komora, kdy je třeba k žádosti připojit prospekt ověřený bankou. Za správnost prospektu odpovídá emitent.

(2) Je-li emitentem cenného papíru banka oprávněná k nákupu a prodeji cenných papírů, podává žádost sama.

(3) Prospekt obsahuje údaje o činnosti emitenta a emisi cenného papíru, a to zejména o:

- a) druhu cenného papíru;
- b) obchodních vyhlídkách;
- c) celkovém objemu emise a jeho rozdělení do jmenovitých hodnot;
- d) způsobu vydání a místu prodeje cenného papíru.

(4) Pokud emise cenného papíru bude provedena pouze zaknihováním,¹²⁾ uvede se v prospektu způsob evidence o stavu a pohybu cenného papíru.

(5) Prospekt musí být uveřejněn způsobem určeným v burzovním řádu.

§ 23

(1) Emitent cenného papíru přijatého k burzovnímu obchodu je povinen podle požadavku burzovní komory uveřejňovat během roku informace o výsledcích svého hospodaření, svou roční účetní závěrku ověřenou auditorem a komentář o své finanční situaci.

(2) Emitent cenného papíru přijatého k burzovnímu obchodu musí neprodleně oznámit burzovní komoře a podle jejího požadavku uveřejnit změny ve své finanční situaci nebo jiné skutečnosti, které mohou vyvolat změnu kursu cenného papíru nebo zhoršit schopnost emitenta plnit závazky z emise cenného papíru.

§ 24

Ustanovení této části se nevztahují na státní dluhopisy, které se přijímají k burzovnímu obchodu bez žádosti a bez prospektu.

ČÁST PÁTÁ

URČOVÁNÍ KURSU CENNÝCH PAPÍRŮ A VYPOŘÁDÁNÍ BURZOVNÍCH OBCHODŮ

§ 25

(1) Kurs cenného papíru, za který se obchoduje v příslušný burzovní den, určuje burzovní dohodce. Pokud se na burze používá pouze automatizovaný systém burzovního obchodu, vypočítává se kurs tímto systémem.

(2) Způsob určování kursů cenných papírů stanoví burzovní řád.

(3) Kursy cenných papírů se vyhlášují v sídle burzy a po skončení burzovního dne se uveřejňují v kursovním listě burzy.

§ 26

(1) Proti vyhlášeným kursům cenných papírů lze podat protest u burzovní komory, a to do tří dnů ode dne následujícího po jejich vyhlášení. O tomto protestu rozhodne s konečnou platností burzovní komora do tří dnů od jeho doručení. Protest nemá odkladný účinek. Nerozhodne-li burzovní komora v této lhůtě, má se za to, že protest přijímá.

(2) Na rozhodování o protestech se nevztahuje správní řízení.

§ 27

Vypořádání jednotlivých burzovních obchodů

(1) Vypořádání jednotlivých burzovních obchodů formou vzájemného zúčtování, úschovy, dodání či odebrání cenných papírů provádí banka, popřípadě jiná právnická osoba na základě smlouvy uzavřené s burzovní komorou.

(2) Tato právnická osoba nesmí provádět burzovní obchod. Je povinna předkládat burzovní komoře a burzovnímu komisaři na požádání informace o uzavřených burzovních obchodech a jejich vypořádání.

ČÁST ŠESTÁ

BURZOVNÍ DOHODCI

§ 28

(1) Burzovní dohodce je zprostředkovatelem nákupu a prodeje cenných papírů mezi osobami oprávněnými k nákupu a prodeji cenných papírů.

(2) Burzovní dohodce jmenuje na základě výběrového řízení a odvolává burzovní komora. Burzovní dohodce není zaměstnancem burzy.

(3) Burzovní dohodce:

- a) zprostředkovává nákup a prodej cenných papírů, které mu přidělila burzovní komora;
- b) určuje kursy přidělených cenných papírů;
- c) vede deník jednotlivých burzovních obchodů, do kterého v časovém sledu zapisuje obchody zprostředkované v příslušný burzovní den, ostatní účastníky burzovního obchodu, emitenty cenných papírů, kursy cenných papírů, za které byly burzovní obchody uskutečněny, druhy obchodů, jakož i jejich případné zrušení nebo odstoupení od burzovního obchodu. Do deníku burzovních obchodů se zapisují i odmítnutí zprostředkování obchodu podle písmena f). Deník burzovních obchodů může být nahrazen výstupními sestavami z automatizovaného systému, potvrzenými burzovním dohodcem;
- d) nesmí uzavírat jednotlivé burzovní obchody na vlastní účet a vlastním jménem, ani vlastním jménem na cizí účet nebo přebírat záruku za splnění burzovních obchodů, které zprostředkovává. Výjimku tvoří burzovní obchody, které burzovní dohodce přechodně uzavře vlastním jménem ke splnění příkazů svých klientů, a to nejdéle na dobu tří dnů;
- e) je povinen při své činnosti jednat čestně a iniciativně v zájmu účastníků burzovního obchodu a finančního trhu;
- f) nesmí uzavírat burzovní obchod, má-li důvodné podezření, že účastník burzovního obchodu nepostupuje čestně nebo je platebně neschopný;
- g) nesmí být členem dozorčí rady burzy, jejího aparátu, ani rozhodcem či zaměstnancem burzovního rozhodčího soudu;
- h) nesmí být prokuristou, členem statutárního ani dozorčího orgánu osoby oprávněné k nákupu a prodeji cenných papírů na burze.

(4) Po uzavření burzovního obchodu vydá burzovní dohodce ostatním účastníkům závěrkový list, ve kterém potvrdí dohodnuté podmínky burzovního obchodu. Závěrkový list může být nahrazen výstupní sestavou z automatizovaného systému obsahující potřebné údaje o uzavřeném burzovním obchodu, potvrzeném burzovním dohodcem.

¹²⁾ § 1 odst. 5 zákona č. 530/1990 Sb., o dluhopisech.

(5) Burzovní dohodce je povinen být přítomen v burzovních dnech na burze po celou úřední dobu a osobně se účastnit burzovního obchodu. V případě nepřítomnosti zajistí své zastupování jiným burzovním dohodcem.

(6) Burzovní dohodce má nárok na odměnu za zprostředkování burzovního obchodu jakmile dodá závěrkové listy.

(7) Odměnu za zprostředkování burzovního obchodu platí ostatní účastníci rovným dílem, pokud nebylo dohodnuto jinak.

ČÁST SEDMÁ

SPORY Z BURZOVNÍHO OBCHODU

§ 29

(1) Spory z burzovního obchodu rozhoduje příslušný soud, pokud strany v písemné smlouvě neujednají rozhodování sporů burzovním rozhodčím soudem.

(2) Ve sporech z burzovního obchodu je nepřipustná námitka, že šlo pouze o sázku nebo hru.

§ 30

Burzovní rozhodčí soud

(1) Burzovní rozhodčí soud zřizuje burzovní komora pro rozhodování sporů z burzovních obchodů uzavřených na burze.

(2) Sjedná-li účastníci burzovního obchodu pravomoc burzovního rozhodčího soudu (§ 29 odst. 1), platí, že se podřídili rovněž jeho řádu platnému v době podání návrhu na zahájení řízení.

(3) Právo z burzovního obchodu musí být uplatněno u burzovního rozhodčího soudu do sedmi dnů ode dne, kdy burzovní obchod byl nebo měl být plněn. Právo neuplatněné v této době zaniká.

(4) Ve věci samé rozhoduje burzovní rozhodčí soud rozhodčím nálezem, který je konečný a vykonatelný.

(5) Složení burzovního rozhodčího soudu a pravidla řízení před ním stanoví řád burzovního rozhodčího soudu, jehož součástí je i sazebník odměn za řízení před ním.

(6) Rozhodcem může být pouze osoba zapsaná v seznamu rozhodců, který schvaluje burzovní komora.

ČÁST OSMÁ

SANKCE

§ 31

(1) Burzovní komora může uložit sankce účastníku burzovního obchodu a emitentu cenného papíru přijatého k burzovnímu obchodu, který

- porušuje ustanovení tohoto zákona;
- porušuje povinnosti stanovené burzovním řádem a burzovními pravidly;
- úmyslně rozšiřuje nepravdivé zprávy, které ovliv-

nily nebo mohly ovlivnit kursy cenných papírů s úmyslem poškodit účastníky finančního trhu.

(2) Za jednání uvedená v odstavci 1 může burzovní komora podle stupně závažnosti

- udělit výtku;
- oznámit porušení povinnosti ostatním účastníkům burzovního obchodu;
- uložit pokutu do 50 000 Kčs, popřípadě propadnutí kauce [§ 18 písm. d)];
- dočasně nebo trvale odejmout účastníku burzovního obchodu oprávnění k nákupu a prodeji cenných papírů, popřípadě účastníka nebo jeho zmocněnce dočasně nebo trvale vyloučit z burzovního obchodu;
- odvolat burzovního dohodce;
- dočasně nebo trvale vyloučit cenný papír z burzovního obchodu.

(3) Sankce podle odstavce 2 lze uložit do jednoho měsíce ode dne, kdy se burzovní komora dověděla o skutečnostech rozhodných pro jejich uložení, nejpozději však do šesti měsíců ode dne, kdy nastaly.

(4) Osobě, která porušuje pořádek na burze, může generální tajemník burzy uložit pokutu ve výši stanovené burzovním řádem.

(5) Peněžité sankce podle odstavce 2 písm. c) a odstavce 5 jsou příjmem burzy.

ČÁST DEVÁTÁ

STÁTNÍ DOZOR

§ 32

(1) Činnost burzy podléhá státnímu dozoru.

(2) Státní dozor nad činností burzy vykonává ministerstvo financí České republiky nebo ministerstvo financí Slovenské republiky prostřednictvím burzovního komisaře, kterého v době jeho nepřítomnosti v plném rozsahu zastupuje jeho zástupce. Funkce burzovního komisaře je neslučitelná s členstvím v burzovní komoře a dozorčí radě burzy.

(3) Burzovního komisaře a jeho zástupce jmenuje a odvolává ministr financí České republiky nebo ministr financí Slovenské republiky.

(4) Při výkonu státního dozoru je burzovní komisař oprávněn:

- kontrolovat burzovní obchod z hlediska dodržování právních předpisů, burzovního řádu a burzovních pravidel, jakož i z hlediska potřeb finančního trhu;
- podávat zprávu burzovní komoře o zjištěných skutečnostech za účelem uplatnění sankcí podle § 31;
- provádět sám nebo prostřednictvím jím pověřených osob revizi činnosti burzovních dohodců týkající se jejich burzovních i mimoburzovních obchodů s cennými papíry;
- účastnit se zasedání burzovní komory s právem

pozastavit výkon jejího rozhodnutí, pokud odporuje právním předpisům, burzovnímu řádu nebo burzovním pravidlům. Výkon rozhodnutí burzovní komory může být pozastaven burzovním komisařem nejdéle na dobu sedmi dnů, do kdy o něm s konečnou platností rozhodne ministerstvo financí České republiky nebo ministerstvo financí Slovenské republiky;

- e) požadovat, aby burzovní komora odstranila ve stanovené lhůtě zjištěné nedostatky;
- f) vyžadovat od orgánů burzy, právnické osoby provádějící vypořádání burzovního obchodu a od burzovních dohodců informace, účetní výkazy a jiné doklady, které souvisejí s jejich burzovním a mimoburzovním obchodem s cennými papíry.

(5) Náklady spojené s revizí činnosti burzovních dohodců hradí tito dohodci.

§ 33

(1) Ministr financí České republiky nebo ministr financí Slovenské republiky je oprávněn na návrh burzovního komisaře odejmout burzovní komoře její oprávnění uvedená v tomto, popřípadě ve zvláštním zákoně,¹³⁾ pokud závažným způsobem porušuje právní předpisy, burzovní řád nebo burzovní pravidla a hrozí nebezpečí ztrát z prodlení. V takovém případě jmenuje zmocněnce, kterého pověří jednáním jménem burzy a řízením burzy do doby, než bude valnou hromadou zvolena nová burzovní komora.

(2) Zmocněncem podle odstavce 1 může být pouze fyzická osoba s odbornou způsobilostí. Zmocněnec se zapisuje do obchodního rejstříku a zápisem přecházejí na zmocněnce práva a povinnosti burzovní komory. Je povinen svolat valnou hromadu k volbě nové burzovní komory, která se musí konat do tří měsíců od zápisu zmocněnce v obchodním rejstříku. Tato burzovní komora podá návrh na výmaz zmocněnce z obchodního rejstříku.

(3) Ministr financí České republiky nebo ministr financí Slovenské republiky je oprávněn dočasně pozastavit burzovní obchod nebo obchody, jestliže nelze jinak zabránit velkým hospodářským škodám.

(4) Proti rozhodnutí ministra financí České republiky nebo ministra financí Slovenské republiky podle odstavců 1 a 3 se může burzovní komora odvolat k Nejvyššímu soudu České republiky nebo Nejvyššímu soudu Slovenské republiky,¹⁴⁾ a to do sedmi dnů od jeho doručení. Podání návrhu nemá odkladný účinek.

ČÁST DESÁTÁ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 34

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

¹³⁾ § 191 a násl. obchodního zákoníku.

§ 244 až 246c a § 250l a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (úplné znění č. 70/1992 Sb.).

¹⁴⁾ § 244 až 250 občanského soudního řádu.

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra - **Redakce:** Nad štolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon (02) 37 69 71 a 37 88 77, telefax (02) 37 88 77 - **Administrace:** SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 53 38 41-9, telefax (02) 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Vychází podle potřeby - **Roční zálohované předplatné činí 540,- Kčs** a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku - **Účet pro předplatné:** Komerční banka Praha 1, účet č. 19-706-011 - Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313348 BE 55 - **Tisk:** Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohledací pošta Praha 07.

Distribuce předplatitelům: SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, telefax 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Požadavky na zrušení odběru a změnu počtu výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku, pokud žádný požadavek neuplatníte, zůstává odběr v nezměněném stavu i pro nadcházející ročník. Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte číslo vyúčtování - Požadavky na nové předplatné budou vyřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší částky po tomto datu - Reklamacie je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozeslání - Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v odbytovém středisku SEVT, Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41 až 9, za hotové v prodejnách SEVT: Praha 2, Bruselská 2, telefon (02) 25 84 93 - Brno, Česká 14, telefon (05) 265 72 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95, v prodejnách knihkupectví: Olomouc, nám. Míru 5, Ostrava, Výškovická ul., obchodní pavilony - Ostrava, Holarova 14 - Nový Jičín, 28. října 10 - Plzeň, Admína, spol. s r. o., Škroupova 18.